

KOORGEL EIDE

Uitgave van de Sint-Gregoriusvereniging in het bisdom Roermond

nummer 21 | juni 2018

INHOUDSOPGAVE:

Prelude.....	1
Van het secretariaat: Jaarverslag 2017.....	2
Duwen of trekken.....	7
Kinderen en kerk.....	10
Toelichting bij de Muziekbladen.....	12
DO-UT-DES Muziekbladen	
Vanaf de orgelbank.....	17
Samenwerken in de kerk.....	18
Uit de oude doos.....	19
Klankstadcongres.....	21
O Sterre der zee.....	22
Ereteken.....	24
KIA Thorn.....	25
Een onderstroom waar God zelf voor zorgt.....	26
Nieuws VNK-Limburg.....	28

REDACTIE:

Ad Voesten
Vic. Drs. E. Smeets
Marian Verstappen (secr.)

E-mail:
koorgeleide@gmail.com

Postadres:
Postbus 470, 6040 AL Roermond

PRELUDE

De nieuwe kleurrijke editie van “Koorgeleide” lijkt goed ontvangen te zijn, naar uw reactie te oordelen. Ondanks de moderne digitale tijd is de SGV in het bisdom Roermond van mening dat iets tastbaars in handen, in de vorm van ons blad, een meerwaarde heeft voor onze lezers. Om ons heen lijkt de trend van digitalisering en dus kostenbesparing zich door te zetten. Maar heeft digitalisering ook niet een gevaar van vluchtigheid in zich? Een blad neem je mee in de comfortabele stoel en kijk je eens op je gemak door wanneer je daar de rust en tijd voor hebt. Zo is het ook met geloofsmuziek. Je moet er de tijd en de rust voor nemen. Kerkmuziek vereist discipline, studie en onderhoud. Maar dat levert dan ook iets tastbaars op. Het lijkt wel een keuze die we als mens moeten gaan maken. Kiezen we

voor het ambacht, het werk, de mens en zijn cultureel erfgoed? Of wordt het de vluchtigheid van het bestaan in digitale bestanden en de perfectie van de geluidsdragers waarmee alles mogelijk is.

Jezus sprak ooit een grote menigte toe vanaf een berg. Wat moet het toen stil zijn geweest om zijn woorden te kunnen horen. Is er ook niet een lied dat zingt: “Gelukkig de mens die het Woord hoort en het beleefd”? Horen en beleven dat is tastbaar, dat is samen kerk zijn. Laten we elkaar niet meesleuren door de vluchtigheid van ons bestaan maar laten we elkaar blijven prikkelen om na te denken over de essentie van ons bestaan. Dan kunnen we keuzes maken die veelkleurig zijn en glans geven aan ieders leven.

De redactie

Het volgende nummer van Koorgeleide verschijnt eind september. Kopij kunt u inleveren **vóór 31 juli** bij: **koorgeleide@gmail.com** of SGV in het Bisdom Roermond, t.a.v. Koorgeleide, Postbus 470, 6040 AL Roermond. De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden artikelen in te korten.

Onderscheidingen voor koor- en zangersjubilea kunnen **minimaal 2 maanden van te voren** worden aangevraagd bij **sgv.onderscheidingen@gmail.com** of per post: SGV in het bisdom Roermond, t.a.v. Jos Sijstermans, postbus 470, 6040 AL Roermond. Het aanvraagformulier kunt u downloaden via de website van de Sint Gregoriusvereniging in het bisdom Roermond: **sgv-roermond.nl**. **Aanvragen die te laat binnenkomen kunnen niet meer behandeld worden.**

Een actueel adressenbestand is zowel voor u als voor ons van groot belang.

Mocht de adressering van het koorsecretariaat niet (meer) juist zijn, gelieve dit dan z.s.m. te melden aan **sgv.onderscheidingen@gmail.com** En anders per post: SGV in het bisdom Roermond, postbus 470, 6040 AL Roermond.

VAN HET SECRETARIAAT

JAARVERSLAG 2017 VAN DE SINT-GREGORIUSVERENIGING IN HET BISDOM ROERMOND

*Vastgesteld in de bestuursvergadering op 26 maart 2018
en vervolgens in de Algemene Vergadering op 09 april 2018.*

1. Bestuur.

1.1. Algemene Vergadering.

De Algemene Vergadering werd in 2017 gevormd door de bisschoppelijk vicaris voor liturgie en kerkmuziek, de H.E.H. drs. E. Smeets, M. van Helvert-Willeme, secretaris, G. Moonen RC, penningmeester, mevr. A. Jansen, dhr. J.P. Steijvers, dhr. C. Tonnaer, dhr. A. Voesten, dhr. D. Jansen, dhr. A. Kerkhof, dhr. W. Leenen, en dhr. J. Vanhommerig. Mevrouw I. Janssen-Widdershoven was wegens privéomstandigheden slechts enkele maanden lid van de AV.

In 2017 vergaderde de Algemene Vergadering 4 maal, op 9 januari, 3 april, 12 juni en 9 oktober. Aansluitend aan de vergadering van 9 januari werd voor de genodigden de nieuwjaarsreceptie gehouden. De vergaderingen werden genotuleerd door mevr. M. Verstappen.

1.2. Het bestuur.

Het bestuur werd in 2017 gevormd door vicaris drs. E. Smeets, M. van Helvert-Willeme, secretaris en drs. G. Moonen RC, penningmeester, mevrouw A. Jansen, adviseur en de heer A. Voesten, adviseur. Het bestuur vergaderde 6 maal, naast de vergaderingen samen met

de Algemene Vergadering, op 13 februari, 27 maart, 15 mei, 24 juli, 25 september en 20 november. Naast de incidentele contacten met de dekenale koorkringen vond op 7 juni en 29 november een vergadering plaats van de Algemene Vergadering met de besturen van de dekenale koorkringen.

2. Secretariaat en documentatiecentrum.

2.1. Secretariaat.

Het secretariaat maakte voor de huisvesting weer dankbaar gebruik van de door het bisdom beschikbaar gestelde locatie in een van de bisdomgebouwen aan de Swalmerstraat 100 te Roermond. In dit gebouw bevindt zich ook het documentatiecentrum van de SGV-Roermond. Het secretariaat en het documentatiecentrum zijn wekelijks te bezoeken, cq. telefonisch te bereiken op maandagmorgen van 10.00 tot 12.00 uur, en op woensdag- en vrijdagmiddag van 14.00 tot 16.00 uur.

De werkzaamheden op het secretariaat worden, onder verantwoordelijkheid van het bestuur, verricht door de secretaris en andere vrijwillige medewerkers: de heer J. Sijstermans, mevr. D. Houbiers, dhr. A. van Hout,

dhr. drs. J. Steenbrink en mevr. L. Steenbrink, dhr. P. Peeters en mevr. M. Verstappen. Vaste secretariaatsmedewerker in 2017 was dhr. F. Dupont die, in combinatie met werkzaamheden voor de Dienst Liturgie en Kerkmuziek, een full-time functie vervulde.

2.2. Secretariaatsactiviteiten.

In 2017 kwamen op het secretariaat de poststukken binnen en werden, buiten de grote partijen bulkpost, vele poststukken verzonden. Daarnaast geschiedt steeds meer correspondentie per e-mail. Tevens vond onder aansturing van het secretariaat de verzending plaats van vier edities van Koorgeleide, het wervingsmateriaal voor cursussen, workshops, studiedagen en uitnodigingen hiervoor.

2.3. Onderscheidingen.

In 2017 werden de volgende onderscheidingen verleend: 19 eretekenen in brons, 90 eretekenen in zilver, 81 eretekenen in goud, 0 eretekenen voor bijzonder verdiensten, 0 bronzen penningen, 58 insignes voor 50 jaar, 4 insignes voor 55 jaar, 17 insignes voor 60 jaar, 18 erediploma's (met kaars). Daarnaast werd in de groeiende vraag naar uitingen van waardering en onderscheiding bij grotere jubilea dan 60 jaar, of bij bijzondere gelegenheden, voorzien door het verzenden van persoonlijke felicitatiebrieven door de vicaris namens bisdom en SGV.

2.4. Documentatiecentrum.

Binnen het secretariaat is tevens het documentatiecentrum gevestigd. Het centrum beschikt over een schat aan vocale en instrumentale muziekliteratuur, waaronder ca. 5000 titels van één- en meerstemmige gezangen in diverse talen, met of zonder

begeleiding, en daarnaast nog over veel meerstemmige klassieke en moderne mis-sen. Ook beschikt het documentatiecentrum over thematische documentatie met veelal nieuwe composities. De partituren werden door belangstellende pastores, dirigenten en organisten met enige regelmaat geraadpleegd en bewezen goede diensten bij het zoeken naar mogelijkheden om te komen tot repertoirevernieuwing. De heer J. Steenbrink stond na een gemaakte afspraak belangstellenden graag met raad en daad bij. Een inventarisatie van de collectie werd in 2017 online geplaatst.

3. Financiën.

3.1. Bisdom.

Het bisdom stelt de locatie en de daaraan verbonden faciliteiten in een van haar gebouwen om niet ter beschikking.

3.2 VNK-Limburg

VNK-Limburg subsidieert jaarlijks meerdere projecten van de SGV.

3.3. Caeciliadrieklank.

In 2017 werd weer een beroep gedaan op de kerkbesturen, kloosters en congregaties voor deelname aan de actie Caeciliadrieklank ter ondersteuning van de activiteiten en werkzaamheden van de diocesane SGV. Het in stand houden van een ondersteunende organisatie voor de koren en de kerkmusici (secretariaat, documentatiecentrum, communicatiemiddelen, studiedagen, cursuswerk) vraagt aanzienlijke financiële offers. Een financiële bijdrage van parochies, kloosters en congregaties is daarvoor onontbeerlijk. De richtlijn voor de actie Caeciliadrieklank is een bijdrage van € 3,- per koorzanger.

Opmerking.

De SGV voorziet in financiën door bovengenoemde drie elementen, naast de opbrengsten van de uitgereikte onderscheidingen. Voor alle vier geldt dat het bestuur zich zorgen maakt over de continuering ervan in de nabije toekomst. Door het onderhouden van goede contacten poogt het bestuur de toegezegde bedragen daadwerkelijk te verkrijgen (ad. 1 en 2). Het bestuur toont zich verheugd over het feit dat met name de gevraagde bijdragen vanuit de Caecilia-drieklank op pijl blijven of zelfs iets groeien, hetgeen gezien wordt als waardering vanuit het werkveld.

4. Relaties en communicatie.

4.1. Intern.

4.1.1. Bisdom.

De voorzitter onderhield de contacten met de bisschop en de staf van het bisdom. Ook met de andere diensten van het bisdom was er veelvuldig contact.

4.1.2. Dienst Liturgie en Kerkmuziek.

De voorzitter is ambtshalve ook verantwoordelijk voor de Dienst Liturgie en Kerkmuziek van het bisdom.

4.1.3. Dienst Pers en Communicatie.

Met de dienst Pers en Communicatie werd door het bestuur veelvuldig contact onderhouden. Van het Infobulletin van het bisdom en later Clavis werd dankbaar gebruik gemaakt voor het maandelijks publiceren van de SGV-activiteiten. De goede contacten met de Dienst worden door het bestuur zeer gewaardeerd, ook m.b.t. het vele drukwerk dat door de Dienst voor de SGV verzorgd wordt.

4.2. Extern.

4.2.1. Parochies in het bisdom Roermond.

Op verzoek werd vanuit het secretariaat of het bestuur op kerkmuzikaal gebied ondersteuning verleend aan kerk- en koorbesturen, koordirigenten, organisten en cantors.

4.2.2. VNK-Limburg.

Met de Stichting Verbindend Netwerk Koorzang Limburg (voorheen: Verenigde Nederlandse Korenorganisaties Limburg - VNK-L), waarmee de SGV een samenwerkingsverband vormt, werd een hecht contact onderhouden. De SGV is veruit de grootste 'korenbond' in Limburg. De voorzitter heeft zitting in het bestuur. Ook dit jaar mochten we van de VNK-L belangrijke financiële steun ontvangen voor verschillende projecten.

4.2.3. Koorgeleide.

In 2017 verscheen het verenigingsblad Koorgeleide voor vier maal, in april (nr. 16), in juni (nr. 17), in oktober (nr. 18) en in december (nr.19). De redactie bestond uit dhr. A. Voesten, hoofdredacteur, vicaris E. Smeets, redacteur en mevr. M. Verstappen, redactiemedewerkster.

4.2.4. Website SGV-Roermond.

De website www.sgv-roermond.nl werd beheerd door de webmaster, aangestuurd door het bestuur.

4.2.5. Digitale Nieuwsbrief.

De Digitale Nieuwsbrief bevat de meest actuele informatie op het gebied van de kerkmuziek in Limburg alsook informatie over de koren en kerkmuzikale activi-

teiten. De Nieuwsbrief die thans wordt verspreid aan 1200 abonnees, wordt inhoudelijk beheerd door de voorzitter.

5. Activiteiten.

5.1. Scholingsactiviteiten, cursussen en studiedagen.

5.1.1. Studiedagen Werkgroep Musica Gregoriana.

Musica Gregoriana organiseert jaarlijks een voorjaars- en najaarsstudiedag. De voorjaarsstudiedag kwam wegens gebrek aan belangstelling te vervallen. N.a.v. deze vervallen studiedag is een enquête gehouden onder de aangeschrevenen. Het lijkt voor de meesten een eenmalige afmelding te zijn; men vraagt echter ook om de nadruk in de toekomst meer te leggen op zang dan op theorie. De najaarsstudiedag vond plaats op 18 november te Vaals.

5.1.2. Workshop ouder wordende stem door de heer Harrie Spronken.

Op verzoek van de AV werd in 2017 aandacht gevraagd voor de problematiek van de ouder wordende stem. Harrie Spronken gaf een aantal workshops, op 4 & 11 maart te Susteren, 25 maart te Maastricht, 22 april te Leunen en vanwege overweldigende belangstelling ook op 7 oktober te Roermond. Het aantal aanmeldingen was groter dan het aantal beschikbare plaatsen.

5.1.3. Modules kerkmuziek.

Om musici zonder aantekening kerkmuziek en andere geïnteresseerden vertrouwd te maken met katholieke eredienst werd een module 'liturgie' aangeboden. Een viertal deelnemers

volgden deze cursus. Aan hen werd een deelnamebewijs overhandigd.

5.1.4. Workshop—Masterclass Samentspel blaasinstrument (solist) en kerkorgel

Voor solisten die bij gelegenheid in kerkdiensten spelen werd op 7 oktober te Neer een workshop gehouden over samen musiceren met het kerkorgel. Repertoirekeuze, uitvoeringstechniek, stemmingen en transpositie kregen aandacht. Jean-Pierre Steijvers en Ad Voesten leidden de workshop. Er namen een drietal cursisten deel, met medewerking en demonstratie van een piccolo trompettist.

5.1.5. 'Dirigentenborrel'

Om goede contacten te onderhouden met de voor de kerkmuziek belangrijke koordirigenten werd in 2017 voor het eerst een 'Dirigentenborrel' georganiseerd. Als vervolg op de workshops voor de ouder wordende stem hield Harrie Spronken een didactische/praktische voordracht, gericht op de dirigenten. Na een discussieronde (in kleine groepjes) over allerlei onderwerpen binnen het spectrum van de kerkmuziek werd de dag zingend afgesloten o.l.v. Annie Jansen. De SGV kijkt dankbaar terug op dit geslaagde initiatief dat voor herhaling vatbaar is. De dag vond plaats op zaterdag 1 juli 2017 van 13 tot 16 uur in CC Don Bosco te Heel.

5.2 Dag van de Kerkmuziek.

Op zondag 8 oktober vond in samenwerking met VNK-Limburg de vijfde Dag van de Kerkmuziek plaats. Hoofdmoot van het programma waren de presentaties van twee

studiemappen: psalmen van Ad Voesten en koorwerken van Jan Seevens, samengesteld door de SGV. Kamerkoor "Contrast" o.l.v. Ad Voesten en Capella sine Nomine o.l.v. Jo Louppen presenteerden de werken. De dag werd beëindigd met een gezongen slotviering in de kathedraal. Deze stond in het teken van het afscheid van Mgr. F. Wiertz. Er werd een lied ten afscheid gezongen, speciaal geschreven en gecomponeerd door de heer Ad Voesten op verzoek van de SGV.

5.3 Overige activiteiten

5.3.1. Voordracht Jos Bielen

Kinderen & Kerkmuziek. Hoe moet dat nu? Was de titel van een inspirerende voordracht door Jos Bielen op 13 juni 2017 te Susteren.

5.3.2. Voordracht Probus Limburg

Op uitnodiging hield de voorzitter een voordracht over gregoriaans bij een tweetal Probusclubs in Limburg (Sweikhuizen en Maastricht).

5.3.3. KIA's en andere regionale bijeenkomsten.

Door de verschillende koorkringen werden KIA's gehouden door heel Limburg. Ten einde het niveau en de inhoud van de KIA's op het gewenste peil te houden, heeft de SGV in 2017 opnieuw een aan-

tal criteria besproken en lijnen uitgezet waaraan de korenbijeenkomsten moeten voldoen willen ze onder de vlag van de SGV vallen.

6. Besluit.

Dit verslag wordt afgesloten met een oprecht woord van dank aan allen die in 2017 op enigerlei wijze hebben bijgedragen aan de beoefening van de kerkmuziek en aan het bevorderen van de kwaliteit van de kerkmuziek in ons bisdom. Een bijzonder woord van dank aan de vrijwilligers, kerkmusici en koorzangers die in de parochie regelmatig en vaak belangeloos hun medewerking verlenen. Tevens is een welgemeend woord van dank op zijn plaats aan de medewerkers op het secretariaat die geheel vrijwillig en pro Deo hun werk verrichten en op wie nimmer tevergeefs een beroep werd gedaan.

Het bestuur van de Sint-Gregoriusvereniging in het bisdom Roermond,

*Drs. E. Smeets,
bisschoppelijk vicaris voor liturgie en kerkmuziek,
tevens voorzitter van de Sint-Gregoriusvereniging in het bisdom Roermond.*

*M. van Helvert-Willeme,
secretaris van de Sint-Gregoriusvereniging in het bisdom Roermond*

DUWEN & TREKKEN

HIER BEN IK!
MET DE NADRUK OP IK!

Had ik het al eens verteld dat ik nogal eens graag in het theater kom? Volgens mij vertel ik daar veel te veel van. Maar ja, daar zit nu eenmaal een brok inspiratie. Zo was er laatst een revue. Ik heb niks met revue. Maar de hoofdrolspeler is een voortreffelijk artiest. Geweldig spel, goede zanger, scherpe humor, eigenzinnig. Dat laatste is belangrijk. En om al z'n talenten eens tegelijk op de Bühne te gooien, maakte hij in deze voorstelling dankbaar gebruik van het genre revue. Immers, daar kun je alles in kwijt. Deed hij dan ook. En niet alleen hijzelf, maar ook het hele showballet en de jonge cast die hij voor de voorstelling had gerekruteerd.

Een gewaagde voorstelling. Want ja, waar gaat het naar toe? Een revue is eigenlijk een open podium waar van alles voor en over het voetlicht gebracht kan worden. Insteek van het publiek was vooral het cabaret. En zoals te verwachten was er inderdaad wat te lachen, naast mooie zang, goed acteertalent en geweldige effecten. Maar ja, het moest nog ergens naar toe.

Zaal en podium moesten in het begin flink aan elkaar wennen. Niet in de laatste plaats droeg daar het haperende geluid toe bij. De ba-

lans tussen muziek en zang was soms verstoord.

Dat probleem is dus niet alleen uw parochiekerk eigen, waar vaak geklaagd wordt over gebrekkig geluid, maar geldt zelfs dit soort van professionele theatergezelschappen. Een troost dus voor al die parochies die hun geluidsinstallatie maar niet op orde krijgen. Dat zijn er heel wat: als de monteur er is functioneert alles, is de monteur er niet stoort alles. Verwarmingen kunnen daar ook wat van, trouwens. Maar goed, dat komt dus ook in de theaters voor, waar je toch al gauw minstens een kwar-

taal kerkbijdrage betaalt voor één avond, met slecht geluid.

Maar goed, het moest nog ergens naar toe en de clou kwam na de pauze. In het eerste deel werd er in een rotvaart gewisseld van decors en typetjes en scenes, na de pauze speelde de hoofdrolspeler inderdaad en in zijn eentje de hoofdrol. De andere spelers kwamen er niet meer in voor. Merkwaardig plot voor een revue, maar wel doordacht. Tevoren was de voorstelling een identiteitsrevue genoemd: de hoofdrolspeler stelt zijn eigen team samen, geeft daardoor jonge mensen de kans op het toneel te staan en naast hem te schitteren, maar in een ondergeschikte rol. Na de pauze werd dat onderstreept: de rest van de cast komt zich op het toneel beklagen waarom ze niet meer aan bod kwamen. Waarop het antwoord in een lange monoloog gegeven

werd: het ging om hem, hij had zijn talenten en was een absoluut getalenteerde en gepassioneerde vakman en podiumbeest. Dit hele programma met al die wisselende scenes en verkleedingen bleek zijn *raison d'être*. Hijzelf geniet ervan, kan er zijn leven in kwijt, het publiek weet het te waarderen, het doet hem leven en op zijn slip neemt hij veel jong talent mee, dat hij een dankbaar podium biedt als springplank naar een eigen glansrijke carrière...

Je moet maar durven jezelf zo te poneren. Je moet het lef maar hebben jezelf zo letterlijk en prominent in de schijnwerpers te plaatsen. En tegelijkertijd voelde het hele publiek aan: dit zou meer moeten gebeuren, dat mensen zo staan voor hun zaak, dat uit de kunst weten neer te zetten en wel op topniveau en zich niks aantrekken van wat er toch niet toe doet. De opmerking van dat het geluid niet optimaal was ondertussen aan je laars lappend...

Overigens gold dat natuurlijk niet het hele publiek. Vóór mij liepen bij het naar buiten gaan twee dames waarvan ik sterk het vermoeden had dat

ze zich een andere voorstelling voor de geest hadden gehaald toen ze deze revue boekten. Was ook zo: voor de pauze hadden ze goed gelachen en was het gezellig geweest. Maar in het tweede bedrijf was het toch wel wat langdradig. En dan gaat het al gauw tochten in de zaal en zijn de stoelen aan de harde kant en de beenruimte te smal en dan ook nog die podiumrook... Enfin, zoals het op zondag ook in de kerk gaat: daar zit een hele generatie die niet of nauwelijks iets zegt over het mysterie dat gevierd en verkondigd is, maar wel klaagt over de temperatuur, de harde bank, de dikke kop in de bank voor hen, dat slechte geluid, die lange preek en die ellendige wierook, ongeacht of er een God geboren of gestorven dan wel verzezen is en te midden van zijn kerk verschenen is en ons zijn vrede reikt... Dat zijn de mensen die tot na de introïtus zich wat verteld hebben onder elkaar en al voor de zegen die draad weer oppikken alsof er tussen die twee momenten niks gebeurd is. Daar doe je niks aan, je kunt dat hooguit negeren... Denk maar niet dat die ooit iemand weten te enthousiasmeren om eens mee te gaan naar deze bron

en hoogtepunt van heel je gelovig bestaan. Ben je gek. Dat is zoiets als de twee dames kostersessen die zowat dagelijks wel ergens een stevig akkefietje hadden voor of na de aanbidding, over de een of andere futiliteit aangaande het altaarlinnen, hoe belangrijk ook trouwens. 'We scheiden uit met aanbidden, dan krijgen we ook geen ruzie meer!' had de pastoor gezegd, toen die zich had laten tergen. Snapten ze niet.

Nee dan deze revue. 'Het gaat mij om mij: ik vind het leuk om te doen, kan het ook goed en u geniet er van, anders kwam u niet...'. Man, dat is ruggengraat! Hadden we dat als kerk maar wat meer! 'Dit is onze boodschap, kei-sterk, we weten het te brengen en u waardeert het, anders kwam u niet!' Er zijn maar weinig parochies die zo vurig in de linie staan! Vaak gaat het van: ja maar dit en ja maar dat, en we moeten rekening houden met zus en zo, en als dit dan dat... in plaats van 'Hier ben ik'. Kijk eens naar repertoirekeuze: soms is dat omwille van de lieve vrede (NB!) zo'n compromis in plaats van een eenheid, dat het woordje 'revue' niet eens zo gek gekozen is. 'Want als dit of dat

dan en dan niet gezongen wordt, kom ik niet meer'. Of dat de directeur opgewacht wordt boven aan de trap en het mes op de keel gezet krijgt met van dat er 'huuj alling sjön leedsjere jezonge moeëte weëde'. En als men het met argumenteren niet meer weet, gooit men het graag en gauw op vroeger. De kerken zijn leeggelopen sinds het Te Deum niet meer na de Mis gezongen wordt en geen Salve Regina meer na de Communie.

Denk het ook. Zit er dik in. Zal best. Eerder ging ik op korennavonden nog wel eens in discussie met deze mensen, maar nu geef ik ze gewoon gelijk en drinken we aan de bar nog een pilske samen. Werkt goed trouwens, veel beter dan die discussies.

Zo zijn er ook altijd nog mensen die ook na bijna 25 jaar Mgr. Wiertz Mgr. Gijsen nog verantwoordelijk stellen voor zo wat alles. 'Zet 'ns een andere plaat op!' zei mijn oma vroeger. Plaat. Ik neem aan dat die mensen stilaan schoorvoetend overgaan tot de aanschaf van een eerste voorzichtige compact disc. Of in discussie gaan of dat internet waar ze het steeds over hebben wel toekomst heeft.

Hier ben ik! Niet van 'Seh doch mal wie schön ich bin' maar meer in de bijbelse trant: 'U hebt mij geroepen, Heer? Hier ben ik!' Als we toch eens zo onze muziek gingen invullen in de kerk: hier ben ik, tot de dienst van de Heer geroepen, dienstbaar aan zijn volk, niet van de wijs of van de weg te brengen, maar consequent zinvolle en mooie liturgische muziek tot klinken brengend. Op niveau.

Als iemand dat zegt - 'Hier ben ik!' - dan wordt hij of zij al gauw neergesabeld in de trant van 'Kijk die daar! Meent die zich wel?' Zo blijkt het ook nog altijd knap lastig de cantor te introduceren in de liturgie, hoewel dat voor veel parochies een oplossing zou zijn voor de tijd dadelijk ná de kerkkoren. 'Tss, uitslover, belachelijk, hoort zichzelf graag, fantast'. Al lijkt het trouwens schier onmogelijk, we gaan het wel doen! Na de zomer zetten we er graag (opnieuw) op in: de cantor als liturgische functie, al dan niet samen met het koor. En trouwens altijd samen met het zingende volk van de Heer, want dat vergeten we ook nog wel eens, dat we eigenlijk zondag allemaal zingen,

in plaats van dit of dat koor of deze of gene solist.

Als het in het theater lukt om met die insteek volle zalen te trekken, waarom zou het dan in de kerken niet kunnen? Profileer je! Minstens het proberen waard! Moet je wel ondertussen ook alles er aan doen om je kwaliteit op peil te houden of zo mogelijk nog te verbeteren. Maar als het goed is zit ons dat in de genen!

Bij het schrijven van dit artikel vliegen me de nieuwe theatergidsen voor volgend seizoen me om de oren. Programma's zijn uitgezet, kaarten worden verkocht, spelers en musici bereiden zich voor om er de voorstelling van hun leven van te maken, voor henzelf en voor het publiek.

Hier ben ik! Met de nadruk op ik! Ben ik er?

Ed Smeets

KINDEREN EN KERK

Een geloofsgemeenschap opbouwen en onderhouden doe je van onderuit. Vergeet je de kinderen dan zullen de kinderen jou vergeten. Vaak merk ik dat volwassenen bang zijn geworden voor de jeugd van tegenwoordig. “Ja maar!” en “Wat als?” zijn vaak gehoorde opmerkingen van volwassenen als je iets voorstelt om met kinderen te doen in het kader van geloofseducatie. Kinderen zijn van nature nieuwsgierig en uitermate geïnteresseerd in kerk en geloof mits het aangeboden wordt op een natuurlijke manier.

Een voorbeeld.

In het kader van de actie Kerkbalans 2018 heb ik een klas van de basisschool uitgenodigd om een kijkje te komen nemen bij het grote orgel in mijn kerk. Insteek was; “Wat voor beroepen,

vakken en vaardigheden heb je nodig om een kerkorgel te kunnen bouwen en te bespelen”. Juf Hanneke en 19 kinderen stonden om 8.45 uur voor de deur van het klooster waar ze zich konden melden. De groep werd op mijn verzoek door de juf

gesplitst in drie (Zij kent immers de kinderen goed). Eén groep kreeg, op toerbeurt, een rondleiding door het klooster, één groep door de kerk en één groep ging met mij mee naar het orgel. Bij het welkom heten had ik de kinderen als groep al aan-

gesproken over hoe zich te gedragen in een kerkruimte. Natuurlijk in een beeldende en vriendelijk maar duidelijke stijl. Ik vraag bijvoorbeeld of ze weten dat je in een moskee de schoenen uit moet doen en je handen en voeten moet wassen voordat je naar binnen gaat. Veel kinderen weten dit. Daarna vertel ik dat dat bij ons niet hoeft. Ze hoeven alleen maar een beetje stil te zijn dus niet schreeuwen en rennen. Volgens vraag ik naar wat ze in de kerk verwachten aan te treffen. Zo hebben we in een heel korte tijd al een band en een gezagsverhouding die niet anders is dan wat ze gewend zijn van school.

In de kerk heb ik de kinderen eerst voor het altaar op de trappen laten zitten. Dan kunnen ze even wennen aan de nieuwe ruimte. En kan ik, kort, weer even wat uitleggen en met hun communiceren. (Ik ga dan tussen hen in op de grond zitten)

Een orgel uit de 17^e eeuw zegt kinderen weinig, maar een orgel dat gemaakt werd in de tijd dat Rembrand de Nachtwacht aan het schilderen was sluit wel aan bij hun belevingswereld. Zo blijf ik geschiedenis in een context plaatsen die begrijpelijk is.

Het houtsnijwerk benoemen en voelen en laten voorstellen dat het allemaal met een beiteltje is uitgestoken. Een blokfluit mee om de werking van een orgelpijp mee te vergelijken. En toetsen gemaakt van het bot van een dier maakt vanzelf al diepe indruk bij mijn jong gehoor. De kinderen blijven vol aandacht voor de dingen die ze zien en horen. Geef ze de gelegenheid om te vragen en te doen. Dus allemaal samen met mij op de orgelbank twee tegelijk en heel even improviseren met twee vingers en twee toetsen. (Ik doe de rest) Uitgedeelde posters met een dwarsdoorsnede van het instrument geeft hun wat in handen en het is voor mij leuk om beeldend bezig te zijn. (Hoe moet je staan in de ruimte om de tekening aan de realiteit aan te kunnen passen?) Geef ze geen gelegenheid om met elkaar te gaan zwerven maar houdt de vaart erin en houdt ze bezig. Vraag en laat ze leren door te ervaren. En wees vooral niet bang om vriendelijk te corrigeren. Kinderen (en volwassenen) zijn gebaad bij duidelijkheid. Het geeft ook voor kinderen een veilig gevoel als ze weten waar de grenzen liggen.

Ook de begeleidende ouders waren verbaasd over de directe aanpak passend bij de belevingswereld van het kind. De ouders reageren overigens op dezelfde wijze als de kinderen. Erg enthousiast vertrokken kinderen, ouders en juf veel later dan gepland was weer terug naar school. Een ervaring die ze zeker bij zal blijven.

Het is maar een klein initiatief wat navolging verdient en het werkt. Als er kinderen in de kerk zijn besteed er dan op een positieve manier aandacht aan. Geef ze het gevoel dat ze er echt bij horen. Als ik het openingslied voor de microfoon aankondig kijk ik altijd of er kinderen zijn en kies daarop mijn welkomstgroet uit.

Goede morgen dames en heren en of jongens en meisjes.

Kinderen en kerk. Vaak omgeven door vooroordelen van ons volwassen mensen. Maar moeten we niet eerst op zoek gaan naar onze eigen tekortkomingen en vooroordelen in de omgang met onze eigen jeugd?

AV

TOELICHTING DO-UT-DES MUZIEKBLADEN

Onder deze naam biedt de Sint-Gregoriusvereniging de kerkkoren en kerkmusici van de parochies in het bisdom Roermond nieuwe composities aan.

De naam is enerzijds muzikaal, anderzijds vormt zij een latijnse zin. Vertaald luidt deze: "ik geef opdat jij zult geven".

Getransponeerd naar onze intentie betekent dit

zoveel als: wij als diocesane SGV bieden U deze muziekbladen aan opdat U er gebruik van zult maken en dit wellicht zult honoreren met een bijdrage ter bestrijding van de onkosten.

U mag de koorcomposities legaal kopiëren en vergroten.

Wij zouden het fijn vinden als u ons hiervan op de hoogte stelt.

Toelichting Do-Ut-Des

Uit een poging, éénstemmige volkszang met meerstemmige koorzang te combineren, is deze Missa sine nomine ontstaan.

Toen ik aan deze Mis begon kwam het bericht van het overlijden van pianist/organist Wim Volkerick binnen. De beslissing was dan ook snel genomen om het muziekje postuum aan hem op te dragen.

Bij te moeilijke fragmenten zoals "bonae voluntatis" kan de sopraan-partij 1-stemmig worden gezongen door het hele koor. Immers, de organist speelt de drieklanken mee.

De Cantor-partij kan ook door het koor worden gezongen.

Tenslotte veel dank aan Vicaris E.Smeets en dhr. Frank Dupont voor het realiseren van deze uitgave.

Lucien Scheien.

In de volgende edities van Koorgeleide zullen de overige muziekbladen van deze mis worden opgenomen, zodat u aan het eind van het jaar de volledige mis hebt.

Missa Sine Nomine

Lucien Scheelen

Kyrie

Cantor

Volk

Orgel

p

Ky - ri - e, e - le - i - son.

C

V

K

O

mp

Ky - ri - e, e - le - i - son.

Ky - ri - e, e - le - i - son.

Ky - ri - e, e - le - i - son.

Ky - ri - e, e - le - i - son.

Scheien, Lucien - Missa Sine Nomine - 2 -

Ky - ri - e, Ky - ri - e, e - le - i - son.

This system contains the first four measures of the Kyrie eleison section. It features a vocal line (K) and a piano accompaniment (O). The vocal line begins with a forte (*f*) dynamic and includes a piano (*p*) marking in the third measure. The piano accompaniment starts with a forte (*f*) dynamic and includes a piano (*p*) marking in the third measure. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 4/4.

Chri - ste, e - le - i - son. Chri - ste, e -

This system contains measures 13 through 16 of the Chri-ste e-le-i-son section. It features four staves: C (Cantata), V (Vocal), K (Keyboard), and O (Organ). The vocal lines (C, V, K) and the organ line (O) all begin with a forte (*f*) dynamic. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 4/4.

Scheien, Lucien - Missa Sine Nomine - 3 -

17

C

V

K

O

le - i - son.

mf Chri - ste, e - le - i - son. Chri-ste,

le - i - son. Chri - ste, e - le - i - son. Chri - ste, e -

Chri - ste, e - le - i - son.

21

C

V

K

O

Chri-ste,

p e - le - i - son.

le - son. e - le - i - son.

Ky - ri - e - e -

Scheien, Lucien - Missa Sine Nomine - 4 -

25

C

le - i - son. Ky - ri - e - e - le - i - son.

V

K

mf Ky - ri -

O

25

e, e - le - i - son,

K

le - - - i - son, Ky - - - ri - e, e - le - i - son,

f

pp rit.

O

25

VANAF DE ORGELBANK

Onlangs las ik in de krant dat een Zwitsers bankbiljet een ontwerp-prijs had gewonnen. Op het kleurrijke biljet zien we de handen van een dirigent in functie. Een groter contrast kan ik me niet voorstellen. Als dirigent in de geloofsmuziek is er tegenwoordig geen droog brood meer te verdienen. Het ooit eerbare ambt van kerkmusicus is verworden tot veredeld vrijwilligerswerk. Laatst hoorde ik in den vreemde een kerkbestuurslid nog zeggen: "Als ze bij ons tien euro vragen dan krijgen ze er drie". Nu leek hij me wel een man van vele woorden maar wellicht een goed hartje. Zo dacht mijn leerling er even later ook over. Het kerkbestuurslid in kwestie had namelijk van mij gehoord dat ik les ging geven aan iemand die hij nog niet kende. Hij vroeg dan ook onmiddellijk naar zijn gegevens om, indien nodig, een beroep op hem te kunnen doen in geval van nood. Na flink wat verbaal vuurwerk richting mijn, inmiddels gearriveerde, leerling vroeg het kerkbestuurslid aan hem of hij ook geld wilde hebben voor het spelen van een mis. Mijn leerling, uiterst scherp van geest, reageerde prompt en zonder aarzeling en zei: "Ik vraag normaal honderd euro." Het kerkbestuurslid viel even stil en zei toen: "Dat krijg je niet, dan hoef je niet te komen." Mijn leerling antwoordde daarop: "Ik heb gezegd dat ik het altijd vraag, maar ik heb het nog nooit gekregen."

Ja, zo gaat dat in de praktijk. De uitvaart die net geweest was werd nog tijdens de les opgeruimd. Misschien een vreemde woordkeuze, maar begrijpelijk als je weet dat de kerk er als een soort "Passion" uitzag met TV schermen aan rails en een groot projectiescherm. Een ploeg technici was in bedrijfskleding aan het opruimen. De dames van de begrafenisonderneming stonden buiten uit het zicht achter een muur van de plaatselijke horecazaak een sigaretje te roken. De "happening" was dus afgelopen en de bezoekers waren al lang naar huis. Kosten nog moeite zullen gespaard zijn om de uitvaart tot een prachtige finale te brengen. "Als ze tien euro vragen krijgen ze er drie." Als je erover na gaat denken is het een intens trieste opmerking, hoe leuk misschien ook bedoeld, die ons kerkmusici diep treft in ons hart. Het voelt als een doodssteek in de rug. En ja, we zijn dan toch weer zo gek om gewoon door te gaan. Want ergens roept dan toch weer een innerlijk stemmetje dat je, heel soms, toch een verschil kunt maken door je werk in de muziek. En dat is en blijft onbetaalbaar. En ach, we kunnen altijd nog kijken naar het Zwitsers bankbiljet. En dromen dat zulk een waardering voor het muzikanten vak ooit weer terugkeert in de Nederlandse culturele samenleving.

AV

SAMENWERKEN IN DE KERK

In mijn parochie hebben we zes kerklocaties. Vier traditionele kerkgebouwen en twee zorginstellingen. Eén van de kerkgebouwen is de protestantse kerk. Er zijn zes (kerk)koren waarvan één uiteraard van protestantse huize. Twee keer per jaar is er een oecumenische viering. Bedoeld voor alle gelovigen en belangstellenden. Deze gebeurtenis liep voor mijn komst niet echt soepel. Te weinig zangers om de dienst van passende muziek te voorzien. Vanuit de dirigenten kwam onvoldoende aansporing tot samenwerking. In het katholieke korenaverleg werd gevraagd of het mogelijk was om vaker met drie katholieke kerkkoren samen te zingen na een succesvol samenwerkingsproject in 2017 (ongeveer 60 mensen). Ik heb direct de kans aangegrepen om de oecumenische dienst hiervoor te gebruiken. Allereerst heb ik gevraagd aan de werkgroep oecumene of mijn aanschuiven in die groep gewenst zou zijn. Natuurlijk uit muzikaal inhoudelijk oogpunt. Daarna heb ik gevraagd wat het thema van de eerstkomende dienst zou zijn.

Vervolgens heb ik het "Liedboek der kerken" helemaal doorgespit en een lijst gemaakt van liederen die beide geloofsgemeenschappen in gezamenlijkheid kennen of die aan mijn criteria beantwoorden. (Niet te moeilijk, mooi klinken, zinvolle tekst.) U zult verbaast zijn over de mate aan gemeenschappelijkheid in de liederen van de protestantse en katholieke gemeenschappen. Op de vergaderingen heb ik kennisgemaakt met alle betrokkenen en vooral mijn hulp aangeboden indien gewenst. Ik wil ten slotte niemand voor de voeten lopen en

iedereen de ruimte geven die hem toekomt. Dankzij de lijst was het programma al snel gemaakt.

De volgende opdracht is dan om de koren te enthousiasmeren voor de viering. Dat was gemakkelijk want de te zingen muziek was gewoon te mooi en te leuk om te negeren. In de communicatie naar de koren toe laten we geen gelegenheid voorbijgaan om te wijzen op de datum waarop het allemaal plaats zou gaan vinden. Twee repetities van ongeveer een half uur, daar was het programma op afgestemd. Stiekem had ik met twee van mijn koren al iets meer voorbereiding gedaan zodat ik verzekerd zou zijn van een basiskoor. De eerste repetitie heb ik, in overleg met de vaste dirigenten, zelf gedaan. Ongeveer 60 mensen waren er op af gekomen. Die eerste repetitie is van cruciaal belang. Ook dan geldt vriendelijk zijn, duidelijk zijn, en vooral laten zingen! Mensen komen graag zingen als ze positief benaderd worden. Alle dirigenten waren (uit nieuwsgierigheid?) aanwezig. Nou ja, eentje niet maar ze werd gemist en zodoende is ze uiteindelijk bij de viering wel geweest. De generale repetitie heeft de dirigent overgenomen die deze dienst al bijna 40 jaar leidde en ben ik achter het orgel gekropen. Zo was ook de rolverdeling in de uiteindelijke viering. Een volle kerk van ongeveer 600 mensen, groot koor met mooie liederen, een dirigent die blij was dat hij na 40 jaar dit nog mocht meemaken en voor mij de voldoening in het feit dat we, als we echt willen, ijzer met handen kunnen breken.

AV

UIT DE OUDE DOOS ... (5)

'Hier zijn we weer eens met de mededelingen...' zo begint het juninummer uit 1956 van het contactblad van het Bestuur der St. Gregoriusvereniging in het Bisdome Roermond. De oude uitgaven zijn interessant om te lezen en toveren regelmatig een ingehouden lach op ons gezicht... veel is herkenbaar, ook zestig jaar later nog! Ter lering en vermaak putten we er hier graag uit. In deze aflevering: jaargangen 1968 - 1973, redactie J.H.H. Douffet, Sittard / P. Drs. Florentius Hoogenboom o.f.m.

Opvallend: de edities tot hiertoe kenden veel humor. Dat is sinds Vaticanum II ver te zoeken. De uitgaven geven aan dat de liturgie een grote zoektocht is geworden en dat niets meer zeker is. Weliswaar gaat men er met vertrouwen tegenaan, maar slechts weinig van het geëxperimenteer kan op veel waardering rekenen, noch van de N.S.G.V., noch van koorzangers zelf...

Over de nieuwe liturgie: 'Alles is nogal snel gegaan. Er was weinig tijd van verdieping of voorbereiding. Men werd blootgesteld aan veel veranderingen zonder enige voorbereiding. Velen haken af'. Nadelen van de liturgieverandering komen ook aan het licht: vroeger verstond met het Latijn niet, nu het Engels niet. 'Er zal meer aandacht moeten komen voor de kerkzanger als gelovige!' Een handicap is de ruimtelijke scheiding tussen priesterkoor en oksaal, die dikwijls ook een

geestelijke scheiding teweeg brengt. 'Tijdens eens begrafenismis werd gregoriaans gezongen, het offerandelied was Engels: wat een misser, want geen stijleenheid!' Een uitvaart op vandaag? (NB 1970!) Droog gepraat van achter het altaar en magere liedjes! 'Een mengeling van gregoriaans en binnenmarcherende heiligen, afgewisseld met een hutspot van andersoortige liedjes'. De inleiding van de prelatie werd Nederlands gezongen, de tekst verder kaal gesproken en het Heilig in het Latijn; weinig 'sursum corda' bij! 'Op de laatste adventszondag speelde de accordeonclub de Mis: Kleine Suite van Müller, Andante van Bernau, Zur Abendstunde van Kiche, Ouverture Hollandia van Van Orsouw. Ongelofelijk!'

Uit de jaarverslagen: het bestuur waarschuwt dat alleen nog maar op post gereageerd zal worden indien het van het aangedragen

secretariaatsadres komt. De ervaring leert dat koorsecretariaten zo dikwijls wisselen dat communicatie met het koor schier onmogelijk lijkt. 'Wordt het niet eens tijd (anno 1970!) dat dirigenten en organisten eens met elkaar in gesprek gaan?' BUMA doet z'n intrede; sommigen spreken al van Boeman. 'Het gevaar van jongerenmissen wat muziek betreft bestaat erin dat het opnieuw concertmissen worden a la Mozart, Schubert,

Bruckner, Diepenbrock. Daar waren we toch net van af?' Veel conflicten kunnen worden opgelost als pastoor en dirigent eens met elkaar gingen spreken en tot een soepel overleg zouden kunnen komen. Het ware zoveel beter als de zangers wat meer besef hadden van hun taak en functie. De liturgie zou gediend zijn met dirigenten die in de berg partituren die er bij is gekomen kaf en koren wisten te scheiden...

DIENEND AMBT

Koor, dirigent en organist zijn nauw betrokken bij de Eredienst. Zij nemen er actief aan deel, vervullen een liturgische handeling. Een opdracht zoals ook de priester die heeft, "een dienende". Hij, de dirigent, bekleedt evenzeer een ambt, het ambt van de dienende kerkmusicus. De keuze van de muziek is een getuigenis van de geestesinstelling van dirigent en koor. Dienend zijn wil zeggen dat de dirigent in nederigheid met goedwillende muzikale leken mag samenwerken om de opdracht die hij gekregen heeft, verantwoord te vervullen, zonder eigen verheerlijking. Aanplakbiljetten, uitvoerige voorbesprekingen, foto's van dirigent en solisten in de plaatselijke pers met betrekking tot concertmissen en kerstuitvoeringen, gaan aan de essentie van het ambt voorbij. "De uitvoering begint om kwart voor twaalf", zo stond vermeld van een Kerst-Nachtmis. Na afloop van deze viering gaan de priesters terug naar de sacristie, . . . de dirigent laat zich door applaus van het kerkvolk verheerlijkt bewieroken en bejubelen. In nederigheid dienende...?

J. Wolfs 1971

KLANKSTADCONGRES 2017

Op 30 september 2017 vond in Conferentiecentrum Rolduc te Kerkrade het eerste Klankstadcongres plaats, georganiseerd door de gemeente Kerkrade. Vertegenwoordigers van alle mogelijk zang- en muziekverenigingen kwamen er op af en spraken met elkaar over de toekomst. Een zinvolle en inspirerende dag! Hieronder enkele 'kreten' uit de syllabus die achteraf verschenen is, de moeite van het behartigen waard.

Boeien en binden

- Traditionele organisatievormen staan vernieuwing vaak in de weg. Laat deze traditionele organisatievormen los, stap over grenzen heen en stel je de vragen: Waarom ben je er als vereniging? Wat is je kerntaak? Welk belang staat voorop?
- De kennis, kunde, bevlogenheid en enthousiasme van de persoon die leiding geeft aan de muzikanten is zeer bepalend voor het binden en boeien van muzikanten. Zorg ervoor dat de juiste mensen voor de groep staan, zoals op de bok als in het bestuur.

Samenwerking

- Een geslaagde samenwerking is alleen mogelijk indien de samenwerking aan essentiële voorwaarden voldoet:

- Leden, besturen en dirigenten moeten zich bewust zijn van de noodzaak.
- Alle geledingen moeten durven te veranderen!
- Verenigingen zullen de essentie van hun bestaan moeten uitdragen en dit moet herkenbaar zijn voor anderen.
- Zorg voor een deskundig kader.
- Zoek de samenwerking met externe instanties.
- Zorg voor een duidelijke visie op de toekomst.
- Neem de tijd!

Beeldvorming en communicatie

- Laat je zien! Laat zien aan je gemeenschap wie je bent en wat je bijdraagt.
- Organiseer regelmatig een borrel om mensen uit de muziekwereld en daaromheen bijeen te brengen, elkaar te inspireren en van elkaar te leren. Dit kan bijvoorbeeld rond een spreker of een presentatie van "best practices" uit de verenigingen.
- Bied procesbegeleiding aan bij ontwikkeling van verenigingen. Denk daarbij aan de ontwikkeling van missie en visie, de uitwerking van de strategie, het verbeteren van de organisatie en het aanbieden van expertise en support op het gebied van communicatie en PR.

“O STERRE DER ZEE”

In mei jl. vond in Maastricht de Heiligdomsvaart plaats. Rond de Ommegangen op de zondagen waren veel activiteiten gepland voor verschillende doelgroepen. Zo werd op 31 mei, Sacramentsdag, tevens de Dag van de Kerkmuziek gehouden. De zangers bereidden via workshops de muziek voor, die 's avonds in een Pontificale Hoogmis ten gehore werd gebracht. Aangezien tijdens de Heiligdomsvaart alles draait om Sint Servaas en “Slevrouw”, heb ik voor deze gelegenheid het bekende “O Sterre der Zee”, dat samen met het “Lied van Sint Servaas” alom werd gezongen, in een meerstemmige zetting gegoten.

In aanmerking genomen dat ook buiten Maastricht dit lied zeer populair is en het typisch Limburgse gevoel verwoordt, heb ik in de zetting rekening gehouden met de steeds kleiner wordende kerkkoren. De coupletten heb ik geschreven voor gelijke stemmen (SSA en/of TTBB). Het refrein is vierstemmig (SATB). De begeleiding kan vrijelijk ingevuld worden door de organist, op zijn eigen niveau. Aanpassingen naar behoefte zijn toegestaan.

Uiteraard kan het lied ook eenstemmig gezongen worden, maar voor mij houdt koorzang per definitie in dat er meerstemmig gezongen wordt, i.t.t. volkszang. Ik hoop dat deze versie zijn weg mag vinden bij menig kerkkoor in Limburg.

*Annie Jansen
Maastricht, 29 april*

couplet 1 dames
couplet 2 heren
couplet 3 allen
refrein allen

O Sterre der zee

t.g.v. Heiligdomsvaart 2018

koorzetting: Annie Jansen

1.O rein-ste der scheps'-len, O moe-der en Maagd, Gij, die in uw ar-men het Je-zus-kind
3.Ma-ri-a, als gij on-ze schre-den ge-leidt, schenkt gij ons uw licht en uw ze-gen al-

gaan. Be-daar, o Ma-ri-a, de storm op uw bēe. Stort hoop ons in't har-te, o Ster-re der zee. 0
tijd. Dan lan-den wij vei-lig ter he-mel-se rēe, en dan-ken u eeu-wig, o Ster-re der zee. ""/>

draagt, Ma-ri-a, aan hoor on-ze vu-ri-ge bēe. Ge-leid ons door't le-ven, o Ster-re der zee. 0
tijd Dan lan-den wij vei-lig ter he-mel-se rēe, en dan-ken u eeu-wig, o Ster-re der zee. "
gaan. Be-daar, o Ma-ri-a, de storm op uw bēe. Stort hoop ons in't har-te, o Ster-re der zee. 0
tijd. Dan lan-den wij vei-lig ter he-mel-se rēe, en dan-ken u eeu-wig, o Ster-re der zee. "

Ster-re der zee, o Ster-re der zee, 1.ge-leid ons door't le-ven, o Ster-re der zee.
17 3.en dan-ken u eeu-wig, o Ster-re der zee.
17 2.stort hoop ons in't har-te, o Ster-re der zee.
17 3.en dan-ken u eeu-wig, o Ster-re der zee."

Bij gelijke stemmen alle coupletten door dames of heren. Ontbrekende stemmen bij refrein opvangen door instrument.
Voor- en tussenspelen naar eigen inzicht organist of dirigent.

ERETEKEN

VOOR BIJZONDERE VERDIENSTEN VOOR BERNARD DEHEEGHER

‘Weldra zal de hemel
weer de aarde raken,
in Watou’. Dat stond
in het verzoek aan
het bestuur van de
Sint Gregoriusvereniging in het Bisdome Roermond om een onderscheiding voor Bernard Deheegher aan te vragen.

En het bestuur kon zich de strekking van die woorden levendig en dankbaar voor de (G)(g)eest halen ...

Bernard Deheegher is de organisator en animator van het internationale gregoriaans festival in Watou (België). Het veelal door hem gedragen festival heeft een wereldwijde uitstraling, maar zeker ook een positief effect op de promotie van het gregoriaans ook in onze contreien, waarvoor we hem zeer erkentelijk en dankbaar zijn. Het is een gevestigd festival waar ‘onze scholae’ graag naar toe gaan. Het heeft de status van een ijkpunt in een kerkmuzikaal en cultureel landschap. ‘Watou’ is meer dan een plaatsnaam: het plaatst het gregoriaans.

Zijn onvermoeibare inzet en betekenis voor het gregoriaans kunnen moeilijk onderschat worden. Zijn liefde voor de zang heeft hij gecombineerd met zijn passie en vermogen

om netwerken te creëren en zaken goed te organiseren. Bijzonder is het zeker ook dat hij zoveel vrijwilligers weet te binden aan dit mooie festival. Met gepaste jaloezie wordt alom naar zijn festival gekeken.

Dit alles verdient het Ereteken voor bijzondere verdiensten van de Sint Gregoriusvereniging in het Bisdome Roermond, onder grote dankzegging en met waardering voor al zijn inzet en hartelijke belangstelling ook voor het werk van de SGV.

Ed Smeets

*gedelegeerde voor liturgie & kerkmuziek
Bisdome Roermond - voorzitter SGV-Roermond*

KIA-VERSLAG

VEERTIGSTE KOREN INSTRUCTIE AVOND VAN KOORKRING THORN.

Op zaterdag avond van Beloken Pasen, 7 april '18, was de KIA van onze koorkring in de parochiekerk te Beegden. Deze ging vooraf aan de Cluster-eucharistieviering aldaar waardoor het ingestudeerde meteen uitgevoerd kon worden. Mevrouw Annie Jansen verzorgde op vakkundige wijze de instructie. Met de dirigenten van de koren was het muzikale programma samengesteld en verdeeld. De twee instructieliederen "Freu dich erlöste Christenheit" en "O Fillii et Filliae" waren door alle koren ingestudeerd en werden ook samen gezongen. Omdat het "huiswerk" goed gedaan was, bleef er ruime tijd over voor

Annie om de puntjes op de i te zetten. De koren van Thorn en Wessem zongen "Christ is our cornerstone" en de instructie voor dit lied werd door Annie verzorgd tijdens een gezamenlijke repetitie in de kerk van Wessem. Zo ook is zij voor instructie aanwezig geweest tijdens een repetitie van de koren van Ell en Hunsel, die het paasmotet "de Heer is waarlijk opgestaan" meerstemmig hebben gezongen. Op deze manier is er veel tijd om aandacht te hebben voor details en levert het voor de koren en dirigenten ook veel handreikingen op. De wisselende gezangen nam Piet Mennen voor zijn rekening met de heren van

het Dekenaal Gregoriaans Gelegenheids Koor, ooit gevormd voor een KIA en nog met regelmaat actief in de verschillende parochies. De vaste gezangen uit de "Mis in Es" van Ad Voesten en ook de samenzang van enkele liederen uit de Laus Deo, maakten er een plechtige en feestelijke viering van. Met een gezellige nazit in Clusterverband, waarbij ook de presentatie van de vernieuwde website en een interessante uitleg door Sander van Daal over de aange troffen kerkschatten, was de mooie avond compleet.

Helene van Erve-Preijde

PROGRAMMA

ORGELKRING ROERMOND

10-07-2018 20.00 uur

17-07-2018 20.00 uur

24-07-2018 20.00 uur

07-08-2018 20.00 uur

St. Christoffelkathedraal,
duo-concert Jean-Pierre Steijvers, Hiroko Inoue
OLV Munsterkerk, Jean-Pierre Steijvers
Caroluskapel, Zita Nauratyill
Caroluskapel, Matthias Havinga

www.orgelkringroermond.nl

entree voor alle concerten € 10,-

EEN ONDERSTROOM WAAR GOD ZELF VOOR ZORGT!

Mgr. Lode Aerts, bisschop van Brugge, referent voor liturgie in Vlaanderen, spreekt over liturgie in een interview met Zacheüs (nov. 2017)

De liturgie is niet zomaar een onderdeel van het geloof, maar een bron van geloof. We stellen gebaren, we bidden en zingen samen, we worden geappelleerd door de Bijbel, we komen binnen in een liturgische ruimte met alles erop en eraan, we worden opgenomen in een kerkelijk lichaam waarin die liturgie gestalte krijgt: al die dingen maken het geloof in mij wakker, appelleren mij, confronteren mij, dagen mij uit, ontroeren mij zelfs. Je kan ook een boek lezen over het geloof of een conferentie voorbereiden, maar naar een viering gaan is nog heel wat anders. Liturgie vieren - zelfs in de meest eenvoudige omstandigheden, bijvoorbeeld in een kleine, vergrijsde parochie - is toch een veel grotere kracht dan ergens alleen in mijn gedachten met geloof bezig zijn.

Liturgie is belangrijk omdat God daar zelf aan het werk is. In het woord liturgie zit het Griekse 'ergon' vervat, hetgeen 'werk' betekent. Het is een werk dat God aan het volk ('laos') doet. Wij doen natuurlijk ook iets als volk, maar het is God die de grote 'acteur' is in de liturgie, Hij speelt de hoofdrol. Een goede liturgische viering laat dus God zijn werk doen. Een paar kleine voorbeelden: God kan ons samenbrengen. We horen de klokken luiden en we komen bijeen, soms van heinde en ver, hoe verschillend we ook zijn: jong en oud, arm of welgesteld, single

of met een gezin, kerngezond of met een beperking; sommigen stellen het goed en anderen hebben het lastig. Onze samenleving gaat die mensen vaak opdelen in groepjes of niches. Maar als het goed zit dan brengt de liturgie al die mensen samen. Ons samenleven wordt dus al een beetje hemel op aarde. Dat is al een voorsmaakje van wat God ooit zal doen. Maar we moeten dat God ook toelaten: we moeten niet te veel aparte vieringen organiseren voor aparte groepen. Dat heeft Jezus ook nooit gedaan.

Nadat God ons heeft verzameld moeten we Hem zo snel mogelijk aan het woord laten. Onze Romeinse ritus is daarop voorzien, ze is vrij kort van stof: niet te veel duiden of inleiden, maar vrijwel meteen beginnen met de woorddienst. Als deze goed wordt gelezen, beaamd met de antwoordpsalm en geactualiseerd in de homilie, dan gebeuren daar mooie

dingen. Het komt erop aan te herontdekken dat die liturgische viering met haar gebaren en rituelen, met alles wat erbij komt zoals de architectuur of de muziek dat die viering uit zichzelf werkt. Dat dat wonderen kan doen, als we daar een beetje voor open staan. Ik ben bang dat we dat nog teveel wantrouwen, of, positiever gesteld, dat we ons daar nog te weinig aan overgeven. We hebben lang geprobeerd om de liturgie te vatten in toelichtingen, parafrases en misboekjes, maar dat is niet altijd even geslaagd. Het blijft vaak zeer verbaal en moraliserend. Dat zal de mensen niet overtuigen. Soms merk ik: dat was nu eens een mooie viering, terwijl we misschien alleen een liedboek in handen hadden, of hooguit een blaadje met een paar gezangen. Maar er ontstaat een zekere flow, een soort beweging waardoor mensen geraakt worden, getroost of uitgedaagd worden. Daaruit komt trouwens vanzelf solidariteit voort en aandacht voor de armen en zieken: we hebben er immers al van geproefd in ons samenkomen met mensen van allerlei slag. Het geheime ingrediënt van een geslaagde viering zit dus in de ritus zelf. Die dienen we ook niet al te perfectionistisch te volgen, want dat kan ook dodelijk zijn. Het is als een puzzel, die bestaat uit vele onderdelen,

maar die in mekaar moet vallen om een mooi geheel te vormen.

Evangelisatie en catechese of liturgie? Ze worden soms tegenover elkaar geplaatst: evangelisatie voor de buitenste, liturgie voor de binnenste kring. Zelf zou ik ze niet tegen elkaar uitspelen. Het komt erop aan beide te verbinden. In goede liturgie komt het Evangelie tot zijn recht. Ik zou me willen inspannen om met z'n allen de liturgie te herontdekken in haar schoonheid en meer aansprekend te maken vanuit haar eigen rijkdom. Kijk, datgene wat in onze Kerk als Liturgie gevierd werd, dat is door de eeuwen heen op papier gezet en in boeken gegoten om het te kunnen doorgeven. Het zou goed zijn als iedereen die met Liturgie bezig is af en toe eens die oorspronkelijke partituur ter hand neemt, die we vinden in de diverse ordes van dienst of in de Algemene Instructie van het Romeins missaal. Hoe vieren we nu goed eucharistie volgens de tradities van de Kerk? Daar bestaat een bepaald patroon voor. Er komt soms slijtage op onze liturgische gewoontes. Het naslaan van zo'n orde van dienst of instructie helpt ons te evalueren of onze manier van vieren niet voor verbetering vatbaar is.

NIEUWS VNK-LIMBURG

LIMBURGSE KOORDAGEN 2018

Ook de kerkkoren hebben post ontvangen van De Limburgse Koordagen van VNK-Limburg, in het eerste weekend van oktober in de Oranjerie te Roermond (5-6-7 oktober 2018). Er wordt geen apart programma voor kerkkoren georganiseerd zoals in eerdere jaren. De organisatie hoopt daarmee de kerkkoren meer te integreren in deze feestelijke ontmoetingsdagen van de Limburgse koorcultuur. Het bestuur van de SGV sluit zich daar van harte bij aan! De digitale Nieuwsbrief van de SGV houdt u op de hoogte!

OUD-VOORZITTER EN ADVISEUR VNK-L WIL GIESBERTZ KONINKLIJK ONDER- SCHEIDEN

De heer Wil Giesbertz (65) ontving de onderscheiding Ridder in de Orde van Oranje Nassau. Wil was zanger en commissielid van diverse zangkoren, voorzitter en zanger van gemengd koor Inter Nos Voerendaal, medeoprichter van het Zomerkoor, voorzitter en adviseur van de stichting Orgelkring Voerendaal, voorzitter van Stichting KUNO Voerendaal, voorzitter en adviseur van het Verbindend Netwerk Koorzang Limburg (VNK-L), met de Limburgse Koordagen als hoofdactiviteit, naast de CD-Awards. Proficiat!

LIMBURGSE KOORDAGEN 2018

De Limburgse Koordagen van VNK-Limburg vinden dit jaar wederom plaats in het eerste weekend van oktober in de Oranjerie te Roermond (5-6-7 oktober 2018). Er wordt geen apart programma voor kerkkoren georganiseerd zoals in eerdere jaren. De Dag van de Kerkmuziek heeft immers een plek gekregen op donderdag 31 mei tijdens de Heiligdomsvaart te Maastricht. Dat geeft ook kerkkoren de kans volop deel te nemen aan het mooie programma of misschien wel aan het concours van de Limburgse Koordagen! Waarom niet...?

Als er meer info ter beschikking is hoort u het van ons!

**HUIS VOOR
DE KUNSTEN
LIMBURG**

- Aan alle parochiegeestelijken wordt één exemplaar van 'Koorgeleide' toegezonden.
- Elke koorsecretaris in de parochies ontvangt eveneens één exemplaar om dit binnen het koor te laten rouleren. **Mocht de adressering van het koorsecretariaat niet (meer) juist zijn, gelieve dit dan te melden aan het diocesaan secretariaat SGV in het bisdom Roermond.**
- Een persoonlijk abonnement voor 4 nummers per jaargang is mogelijk door € 10,- per jaar over te maken op ons banknummer (zie onder).

LEDEN VAN DE ALGEMENE VERGADERING VAN DE SINT-GREGORIUSVERENIGING IN HET BISDOM ROERMOND

Vicaris Drs. E. Smeets pr., voorzitter

Kerkberg 7, 6374 ES Landgraaf (045-5312378)

Mw. M. van Helvert-Willeme, secretaris

Randenborgweg 2, 6118 GE Nieuwstadt (046-4854140)

Drs. G. Moonen RC, penningmeester,

Bob Boumanstraat 26, 6042 EH, Roermond (0475-386772 werk)

Mw. A. Jansen, Volksplein 95-C, 6214 PC Maastricht (043-3216892)

D. Jansen, Hoogstraat 11, 6017 AP Thorn (0475-562187)

W. Leenen, Ginkelstraat 118, 5911 ES Venlo

Past. H. Notermans, Pr. Beatrixstraat 2, 6039 CJ Stramproy

J. Steijvers, Aldenhoven 28, 6093 HB Heythuysen (0475-496456)

C. Tonnaer, Arlo 32, 6041 CJ Roermond (0475-592276)

J. Vanhommerig, Deken Fabiusstraat 5, 6118 EN Nieuwstadt (046-8881570)

A. Voesten, Molenstraat 7, 5975 AE Sevenum (077-3662479)

Sint-Gregoriusvereniging in het bisdom Roermond (SGV)

Postadres: Postbus 470, 6040 AL Roermond
(ook voor het aanvragen van onderscheidingen)

Bezoekadres: Swalmerstraat 100, 6041 CZ Roermond
(secretariaat en documentatiecentrum te bezoeken, cq. telefonisch te bereiken op: maandagmorgen van 10.00 tot 12.00 uur,
woensdag- en vrijdagmiddag van 14.00 tot 16.00 uur)

Website: www.sgv-roermond.nl

Telefoon: 0475-386725 / fax: 0475-386797 / e-mail: sgv@bisdom-roermond.nl

Bankrelatie: ABN Amro NL45ABNA0229852599

t.n.v. 'Sint-Gregoriusvereniging, postbus 470, 6040 AL Roermond'

